

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van ... tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap houdende omzetting in de gezinsbijslagwetgeving van de richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, van de richtlijn 2014/66/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming en van de richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- Het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van ... tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap houdende omzetting in de gezinsbijslagwetgeving van de richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, van de richtlijn 2014/66/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming en van de richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten
- Het ontwerp van samenwerkingsakkoord van ... tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap houdende omzetting in de gezinsbijslagwetgeving van de richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, van de richtlijn 2014/66/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming en van de richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van

- derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten;
- De memorie van toelichting;
 - Het ontwerp van samenwerkingsakkoord;
 - Nota aan het Overlegcomité;
 - Het advies IF dd 2 maart 2018;
 - Het begrotingsakkoord dd 6 maart 2018.

1. SITUERING

Op 1 juli 2014 werd ingevolge de zesde staatshervorming de bevoegdheid inzake de gezinsbijslagen overgedragen van de federale staat naar de deelentiteiten. Zolang geen van deze deelentiteiten de bevoegdheden inzake de gezinsbijslagen ook effectief overneemt, blijft het transitiemechanisme opgenomen in art. 94, §1bis van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, van kracht.

Tijdens deze transitieperiode kan geen van de bevoegde deelentiteiten op eigen initiatief essentiële elementen aan de kinderbijslagregelgeving wijzigen. Dit kan enkel met een samenwerkingsakkoord tussen de bevoegde overheden. Dit heeft tot gevolg dat voor de omzetting van de betrokken richtlijnen, er nood is aan een samenwerkingsakkoord. Er kan in analogie verwezen worden naar de omzetting van richtlijn 2011/98/EU waar de Vlaamse Regering haar goedkeuring verleende aan een analoog samenwerkingsakkoord (VR 2017 0302 DOC.0083/1BIS, DOC.0083/2, DOC.0083/3BIS, DOC.0083/4, DOC.0083/5BIS, DOC.0083/6 en DOC.0083/7BIS).

2. SAMENVATTING VAN DE INHOUD VAN HET ONTWERP VAN SAMENWERKINGSAKKOORD

Het samenwerkingsakkoord waaraan dit ontwerp van instemmingsdecreet is gewijd is bedoeld om de volgende drie Europese richtlijnen om te zetten in de kinderbijslagregelgeving:

- de richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan , waarmee de tekorten aan hooggekwalificeerde arbeidskrachten worden opgevangen, en die daarom de toegang en de mobiliteit van onderdanen van derde landen voor een verblijf van langer dan drie maanden bevordert, zodat de concurrentiekracht en de economische groei van de Europese Gemeenschap worden verstevigd (omzettingstermijn 19 juni 2011);
- de richtlijn 2014/66/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 15 mei 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming , die maatregelen invoert om leidinggevend, specialisten en stagiair-werknemers uit derde landen gemakkelijker toegang te verlenen tot de Unie in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming (omzettingstermijn 29 november 2016, waarvoor momenteel een inbreukprocedure loopt als inbreukdossier 2017/0015);
- de richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en van de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten , die onder meer de Europese Unie dient op te waarderen als aantrekkingspunt voor onderzoek en innovatie, de Unie dient te promoten als wereldkenniscentrum bij uitstek voor studies en opleiding, en de doelstellingen van het Europees vrijwilligerschap dient te ondersteunen (waarvoor de

omzettingstermijn 24 mei 2018 is, wat nog onder het toepassingsgebied van de Algemene Kinderbijslagwet valt).

Die richtlijnen beogen de derdelanders die onder het toepassingsgebied ervan vallen gelijke behandeling op het vlak van sociale zekerheid, met inbegrip van gezinsbijslag, te waarborgen in de lidstaat waarin ze verblijven.

Het samenwerkingsakkoord waarvan de instemming wordt gevraagd verwezenlijkt die gelijke behandeling in de sector van de gezinsbijslag via de opheffing voor die derdelanders van de voorwaarde van effectief verblijf gedurende vijf jaar op Belgisch grondgebied die momenteel bestaat in sommige bepalingen van de kinderbijslagregelgeving.

Concreet wijzigt het samenwerkingsakkoord artikel 56sexies van de Algemene wet van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag (AKBW) en artikel 1 van de wet van 20 juli 1971 betreffende de gewaarborgde gezinsbijslag.

De AKBW bevat in principe geen enkele nationaliteitsvoorwaarde. Personen met vreemde nationaliteit die de door de wet vereiste hoedanigheid van werknemer of zelfstandige hebben, of die zich in een met tewerkstelling gelijkgestelde situatie of in een toekenningssituatie bevinden, hebben recht op gezinsbijslag. Artikel 56sexies, §1, AKBW vormt dus een uitzondering omdat het een voorwaarde van vijf jaar verblijf bevat, die niet van toepassing is op Belgen en evenmin op gelijkgestelde categorieën.

De derdelanders die niet onder de toepassing vallen van socialezekerheidsverordening nr. 883/2004 en die geen onderdanen zijn van een staat die het (herziene) Europese Sociale Handvest bekrachtigde, of die niet het statuut van staatloze of van vluchteling hebben of die het statuut van subsidiaire bescherming niet hebben moeten dus ten minste vijf jaar in België verblijven voor ze een recht kunnen verkrijgen op basis van artikel 56sexies, §1, AKBW. Artikel 56sexies, §1, AKBW kent een recht op gezinsbijslag toe aan een bepaald aantal specifieke categorieën van jonge rechthebbenden. Het betreft jongeren verbonden met een leerovereenkomst, jongeren tot de leeftijd van 18 jaar, en jongeren tot de leeftijd van 25 jaar met de hoedanigheid van leerling, student of stagiair, werkend aan een eindverhandeling of jonge werkzoekende. Die rechthebbenden kunnen enkel een recht verkrijgen voor kinderen met wie ze een verwantschap of een specifieke band hebben en die deel uitmaken van hun gezin.

De wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag kent gezinsbijslag toe op basis van een voorwaarde van nationaliteit. Zo moeten vreemdelingen die aanspraak maken op gewaarborgde gezinsbijslag, en kinderen voor wie de aanvraag wordt gedaan, immers worden toegelaten of gemachtigd om in België te verblijven of er zich te vestigen. Bovendien moeten vreemdelingen in principe effectief in België verbleven hebben en zonder onderbreking gedurende ten minste de vijf laatste jaren voor de aanvraag om gewaarborgde gezinsbijslag werd ingediend. Belgen en de gelijkgestelde categorieën zijn echter vrijgesteld van die verblijfsvoorwaarde. Die gelijkstelling betreft dezelfde categorieën als de gelijkstelling van artikel 56sexies, §1, AKBW.

De omzettingen verricht op basis van het samenwerkingsakkoord stemmen overeen met de richtlijnen 2009/50 en 2014/66 en 2016/801. Zo krijgen personen die binnen het toepassingsgebied van de richtlijnen 2009/50 en 2014/66 vallen Belgische gezinsbijslag zonder enige beperking in verband met hun verblijf. Voor de personen die binnen het toepassingsgebied van de richtlijn 2016/801 vallen maakt het samenwerkingsakkoord gebruik van de specifieke bepaling voor de sector van de

gezinsbijslag die deze richtlijn bevat, op basis waarvan de lidstaten het recht op gelijke behandeling kunnen beperken.

Die beperking vertaalt zich door de opheffing van de voorwaarde van vijf jaar verblijf, enkel voor onderzoekers die langer dan zes maanden in België mogen verblijven, voor stagiairs, vrijwilligers of jonge au pairs, van wie wordt aangenomen dat ze arbeidsverhouding in de betrokken lidstaat hebben, en voor de studenten die een tewerkstelling hebben of hadden gedurende minimaal zes maanden en die zijn ingeschreven als werkzoekende.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

3.1 Financiële weerslag van het voorstel (en vereiste kredieten)

Gelet op de categorieën van beoogde personen, is de weerslag van de omzetting voor de gezinsbijslagregeling beperkt, met als gevolg dat de budgettaire weerslag miniem zou moeten zijn, ook al is een raming ervan in feite onmogelijk bij gebrek aan gegevens over het aantal betrokken rechthebbenden en rechtgevendende kinderen.

De budgettaire impact van dit voorontwerp van decreet wordt opgevangen binnen de beschikbare kredieten.

3.2 Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën over het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van ... tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap houdende omzetting in de gezinsbijslagwetgeving van de richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, van de richtlijn 2014/66/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming en van de richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten, werd verleend op 2 maart 2018.

3.3 Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verkregen op 5 maart 2018.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- 1 personeel: Het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: Het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen;
- 3 investeringen en schulden: Het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: Het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg;
- 5 conclusie: Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

6.1 Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Niet van toepassing.

6.2 RIA

Het ontwerp valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringssimpactanalyse (RIA) omdat het een besluit betreft waar geen vrije beleidsruimte voor bestaat.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° onder voorbehoud van ondertekening van het samenwerkingsakkoord door alle betrokken partijen, haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaand voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van ... tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap houdende omzetting in de gezinsbijslagwetgeving van de richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, van de richtlijn 2014/66/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming en van de richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenruitswisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten;

2° haar goedkeuring te hechten aan de bijgaande nota aan het Overlegcomité;

3° de Minister-President van de Vlaamse Regering te gelasten onderhavige nota en onderhavig ontwerp van samenwerkingsakkoord in te dienen op het eerstvolgende Overlegcomité;

4° de Minister-President van de Vlaamse Regering en de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te machtigen onderhavig samenwerkingsakkoord te ondertekenen;

5° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

1. te gelasten over het voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen

2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;
3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet, het advies in te winnen van de Raad van State , met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN